VIENODOSIOS TRANSPORTO PRIEMONIŲ NAUDOJIMO TARPTAUTINIAM GELEŽINKELIŲ SUSISIEKIMUI SUTARČIŲ TAISYKLĖS (CUV – SUTARTIES D PRIEDAS)

1 straipsnis. Taikymo sritis
2 straipsnis. Apibrėžtys
3 straipsnis. Ženklai ir užrašai ant riedmenų
4 straipsnis. Atsakomybė praradus ar apgadinus riedmenis
5 straipsnis. Teisės remtis atsakomybės ribomis išnykimas
6 straipsnis. Riedmenų praradimo prielaida
7 straipsnis. Atsakomybė už riedmenų padarytą žalą
8 straipsnis. Subrogacija
9 straipsnis. Atsakomybė už savo darbuotojus ir kitus asmenis
10 straipsnis. Kiti ieškiniai
11 straipsnis. Teismingumas
12 straipsnis. Ieškinių senatis

1 straipsnis
Taikymo sritis

Šios Vienodosios taisyklės taikomos dvišalėms arba daugiašalėms sutartims dėl geležinkelio riedmenų naudojimo kaip transporto priemonių vežant keleivius pagal CIV vienodąsias taisykles ir krovinius pagal CIM vienodąsias taisykles.

2 straipsnis
Apibrėžtys

Šiose Vienodosiose taisyklėse:

a) „geležinkelio įmonė“ – bet kuri privati ar valstybinė įmonė, turinti leidimą vežti asmenis arba krovinius ir užtikrinanti trauką;

b) „riedmenys“ – riedmenys, galintys važiuoti savo ratais geležinkelio linijomis ir neturintys traukos priemonių;

c) „turėtojas“ – asmuo, nuolatos ekonomiškai eksploatuojantis riedmenis kaip transporto priemonę, nesvarbu, ar jis yra jų savininkas, ar turintis disponavimo teisę;

d) „pradinė stotis“ – vieta, kurios pavadinimas užrašytas ant riedmenų ir į kurią šie riedmenys gali arba privalo būti grąžinti pagal naudojimo sutarties sąlygas.

3 straipsnis
Ženklai ir užrašai ant riedmenų

§ 1. Nepaisant nuostatų dėl techninio leidimo riedmenis naudoti tarptautiniame susisiekime, asmuo, kuris pagal 1 straipsnyje minėtą sutartį perduoda naudoti riedmenis, privalo įsitikinti, ar ant jų nurodyta:

a) turėtojas;

b) atitinkamais atvejais, geležinkelio įmonė, kurios riedmenų parkui priklauso šie riedmenys;

c) atitinkamais atvejais, pradinė stotis;

d) kiti ženklai ir užrašai, dėl kurių susitarta naudojimo sutartyje.

§ 2. 1 dalyje numatyti ženklai ir užrašai gali būti užrašyti elektroninio identifikavimo priemonėmis.

4 straipsnis
Atsakomybė praradus ar apgadinus riedmenis

§ 1. Geležinkelio įmonė, kuriai buvo perduoti riedmenys naudoti kaip transporto priemonė, atsako už žalą, atsiradusią praradus ar apgadinus riedmenis arba jų dalis, jeigu ji neįrodo, kad ši žala atsirado ne dėl jos kaltės.

§ 2. Geležinkelio įmonė neatsako už žalą, atsiradusią praradus riedmenų dalis, kurios nėra nurodytos ant abiejų riedmenų šonų arba pridedamame sąraše.

§ 3. Praradus riedmenis arba jų dalis, kompensacija, nemokant jokių kitų žalos atlyginimų, yra lygi įprastinei riedmenų arba jų dalių vertei praradimo vietoje praradimo momentu. Jei neįmanoma nustatyti praradimo dienos arba vietos, kompensacija yra lygi įprastinei vertei tą dieną ir toje vietoje, kurioje riedmenys buvo perduoti naudoti.

§ 4. Apgadinus riedmenis arba jų dalis, kompensacija, nemokant jokių kitų žalos atlyginimų, yra lygi remonto išlaidoms. Kompensacija negali būti didesnė už tą, kuri numatyta praradus riedmenis.

§ 5. Sutarties šalys gali susitarti dėl kitokių nuostatų, negu nustatyta 1–4 dalyse.

5 straipsnis
Teisės remtis atsakomybės ribomis išnykimas

4 straipsnio 3 ir 4 dalyse numatytos atsakomybės ribos netaikomos, jeigu įrodoma, kad žalą padarė geležinkelio įmonė savo veiksmais arba neveikimu tyčia siekdama padaryti tokią žalą arba elgdamasi neatsargiai, tačiau suvokdama, kad dėl šių veiksmų gali atsirasti tokia žala.

6 straipsnis
Riedmenų praradimo prielaida

§ 1. Turintis tam teisę asmuo, neprivalėdamas pateikti jokių papildomų įrodymų, gali laikyti riedmenis prarastais, kai jis paprašo geležinkelio įmonės, kuriai jis perdavė riedmenis naudoti kaip transporto priemonę, surasti juos ir jeigu riedmenys per tris mėnesius nuo jo prašymo pateikimo dienos nebuvo jam perduoti disponuoti arba kai jis negavo jokios informacijos apie šių riedmenų buvimo vietą. Šis terminas pratęsiamas tiek, kiek riedmenys buvo nenaudojami dėl bet kokių aplinkybių, kurios atsirado ne dėl geležinkelio įmonės kaltės, arba dėl apgadinimo.

§ 2. Jeigu prarastais laikyti riedmenys atsiranda jau sumokėjus kompensaciją, per šešis mėnesius nuo pranešimo apie tai gavimo dienos turintis tam teisę asmuo gali reikalauti iš geležinkelio įmonės, kuriai jis perdavė riedmenis naudoti kaip transporto priemonę, nemokamai pristatyti jam riedmenis į pradinę stotį arba kitą sutartą vietą, o jis grąžina kompensaciją.

§ 3. Jeigu 2 dalyje numatytas reikalavimas nepateikiamas arba jeigu riedmenys surandami praėjus daugiau nei metams po kompensacijos sumokėjimo, geležinkelio įmonė, kuriai turintis tam teisę asmuo perdavė riedmenis naudoti kaip transporto priemonę, ja disponuoja pagal vietos, kurioje yra riedmenys, įstatymus ir kitus teisės aktus.

§ 4. Sutarties šalys gali susitarti dėl kitokių nuostatų, negu nustatyta 1–3 dalyse.

7 straipsnis
Atsakomybė už riedmenų padarytą žalą

§ 1. Asmuo, kuris pagal 1 straipsnyje minėtą sutartį perdavė riedmenis naudoti kaip transporto priemonę, atsako už riedmenų padarytą žalą, jei yra jo kaltė.

§ 2. Sutarties šalys gali susitarti dėl kitokių nuostatų, negu įtvirtinta 1 dalyje.

8 straipsnis
Subrogacija

Kai riedmenų naudojimo sutartyje numatyta, kad geležinkelio įmonė gali perduoti riedmenis

kitoms geležinkelio įmonėms naudoti kaip transporto priemonę, geležinkelio įmonė gali, sutinkant turėtojui, susitarti su kitomis geležinkelio įmonėmis:

a) kad, atsižvelgiant į jai priklausančią atgręžtinio reikalavimo teisę, šios įmonės, o ne ji atsakys turėtojui, jei riedmenys ar jų dalys bus prarasti arba apgadinti;

b) kad tik turėtojas atsakys kitoms geležinkelio įmonėms už riedmenų padarytą žalą, tačiau tik ta geležinkelio įmonė, kuri yra sudariusi sutartį su turėtoju, galės įgyvendinti kitų geležinkelio įmonių teises.

9 straipsnis
Atsakomybė už savo darbuotojus ir kitus asmenis

§ 1. Sutarties šalys atsako už savo darbuotojus ir kitus asmenis, kurių paslaugomis jos naudojasi vykdydamos sutartį, kai šie darbuotojai ar kiti minėti asmenys atlieka savo pareigas.

§ 2. Jeigu nėra kitokio sutarties šalių susitarimo, infrastruktūros, kurioje geležinkelio įmonė naudoja riedmenis kaip transporto priemonę, valdytojai laikomi asmenimis, kurių paslaugomis naudojasi geležinkelio įmonė.

§ 3. 1 ir 2 dalių nuostatos taikomos ir subrogacijos atveju pagal 8 straipsnį.

10 straipsnis
Kiti ieškiniai

§ 1. Visais atvejais, kuriais taikomos šios Vienodosios taisyklės, bet koks ieškinys dėl atsakomybės už prarastus ar apgadintus riedmenis ar jų dalis, nesvarbu, kokiu pagrindu, gali būti pareiškiamas geležinkelio įmonei, kuriai šie riedmenys buvo perduoti naudoti kaip transporto priemonė, tik laikantis šiose Vienodosiose taisyklėse ir naudojimo sutartyje nustatytų sąlygų ir atsakomybės ribų.

§ 2. 1 dalis taikoma ir subrogacijos atveju pagal 8 straipsnį.

§ 3. Ta pati nuostata taikoma ir tada, kai ieškiniai pareiškiami darbuotojams ir kitiems asmenims, už kuriuos atsako geležinkelio įmonė, kuriai riedmenys buvo perduoti naudoti kaip transporto priemonė.

11 straipsnis
Teisingumas

§ 1. Ieškiniai, susiję su pagal šias Vienodąsias taisykles sudarytomis sutartimis, gali būti pareiškiami teismuose ar specialiuosiuose teismuose, kuriuos bendru sutarimu pasirinko sutarčių šalys.

§ 2. Jeigu nėra kitokio šalių susitarimo, kompetentingas teismas ar specialusis teismas yra valstybės narės, kurioje yra atsakovo buveinė, teismas ar specialusis teismas. Jei atsakovas neturi buveinės valstybėje narėje, kompetentingas teismas ar specialusis teismas yra valstybės narės, kurioje atsirado žala, teismas ar specialusis teismas.

12 straipsnis
Ieškinių senatis

§ 1. 4 ir 7 straipsniais grindžiamų ieškinių senaties terminas – treji metai.

§ 2. Ieškinio senaties terminas pradedamas skaičiuoti:

a) ieškiniams, grindžiamiems 4 straipsnio nuostatomis, – nuo dienos, kai buvo nustatytas riedmenų praradimas ar apgadinimas, arba nuo dienos, kai turintis tam teisę asmuo galėjo laikyti riedmenis prarastais pagal 6 straipsnio 1 arba 4 dalį;

b) 7 straipsniu grindžiamiems ieškiniams – nuo dienos, kai atsirado žala.

_____